Ankenævnet for Forsikring

Den 19. april 2017 blev i sag nr. 89905:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Danske Forsikring
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har i medfør af lov om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom tegnet ejerskifteforsikring i Danske Forsikring. Han klager over, at selskabet har afvist en anmeldt el-skade som dækningsberettigende. Det anmeldte forhold består i, at der ulovligt er anvendt underdimensionerede ledninger til faste installationer.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at forholdet var korrekt omtalt i elinstallationsrapporten. Selskabet har i anden række anført, at klageren i hvert faldt ved elinstallationsrapporten var blevet advaret om, at elinstallationerne var ulovlige, hvorfor han måtte forvente at skulle udskifte ledningerne, og at han derfor ikke har lidt et tab.

Det fremgår af sagen, at den forsikrede ejendom er opført i 1963. Forsikringen trådte i kraft den 13/5 2016 på baggrund af en elinstallationsrapport udarbejdet den 14/1 2016. Den autoriserede elinstallatør har i elinstallationsrapporten bl.a. anført:

"**Forklaring af karakterer**

Elinstallatøren giver hvert ulovligt forhold eller hver funktionsfejl en karakter, der svarer til, hvor alvorligt forholdet er:

- IB - Ingen bemærkninger
- KO – Praktisk eller kosmetisk mangel

- K1 - Ulovligt forhold, som ikke umiddelbart er farligt, og som ikke påvirker funktionsdygtigheden
- K2 - Ulovligt forhold, som på længere sigt kan indebære risiko for personskade eller brand og/eller manglende eller mangelfuld funktionsdygtighed i en mindre og afgrænset del af installationen
- K3 - Ulovligt forhold, som umiddelbart eller på kort sigt kan indebære risiko for personskade eller brand og/eller manglende eller mangelfuld funktionsdygtighed i en væsentlig eller omfattende del af installationen
- UN - Bør undersøges nærmere

...

Gang

Spørgsmål	Svar	Karakter	Note
...			
Er der dåser bag/over lampeudtag, og er de installeret korrekt?	Nej	K1	Blød ledning fra lampeudtag er ført op gennem loft til spots i loft
Hvad har været adskilt?	–		Dåse ved væg ved dør Afbryder i gerigt

Indbygningslamper ved gang

Spørgsmål	Svar	Karakter	Note
...			
Er ledningssamlinger foretaget korrekt?	Nej	K1	Der er brugt blød ledning som fast installation
...			
Hvad har været adskilt?	–		Indbygningslampe midt i loftet

...

Generelt

Spørgsmål	Svar	Karakter	Note
...			
Er der anvendt korrekt ledningsmateriel som fast installation?	Nej	K1	Der var anvendt ulovlig bøjelig ledning som fast installation

"

Klageren har i klageskemaet af 26/9 2016 anført:

"**Sagsfremstilling**
Ved købsaftale af 27. januar 2016 købte undertegnede [ejendommen] med overtagelse den 15. maj 2016.

I forbindelse med salget var der udarbejdet en el-synsrapport af 14. januar 2016, hvoraf det på side 20 under 'Generelt' fremgik, at 'Der er anvendt ulovlig bøjelig ledning til fast in-

stallation'. Forholdet var bedømt K1 og skønnedes altså ikke at medfører risiko for hverken skader eller funktionsnedsættelse. Vi følte godt vi kunne leve at at ledningerne var 'bøjelige', hvis det var ren kosmetik og foretog os derfor ikke yderligere.

Umiddelbart efter overtagelse hyrede vi en elinstallatør til at udskifte de ulovlige spots i gangen. I den forbindelse blev det konstateret at ledningerne i udtaget i gangen var alvorligt underdimensionerede (0,75 mm i tværsnit istedet for 1,5mm), hvilket medførte konkret brandfare. I følge telefonisk oplysning fra Sikringsstyrelsen burde dette forhold have været haft karakteren K3.

Vi anmeldte derfor straks forholdet til ejerskifteforsikringen, der afslog dækning samme dag med henvisning til at forholdet var omtalte i el-synsrapporten. Vi klagede over dette og krævede, at der i det mindste kom en taksator og kiggede på det, hvilket Danske Forsikring accepterede. Næste morgen kom der en helt ung mand, der hurtigt vurderede, at forsikringen ikke dækkede. Han var dog usikker på om ledningernes tværsnit var for små. Vi har stadig ikke fået dette afslag på skrift.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
At Danske Forsikring anerkender, at udbedringsomkostningerne til udskiftning af underdimensionerede ledninger er dækningsberettigede under ejerskifteforsikringen."

Selskabet har i brev af 17/10 2016 til nævnet bl.a. anført:

"**Det er vores opfattelse, at forholdet er tilstrækkeligt beskrevet i eleftersynsrapporten**
…
Vi er enige i, at lovkravene foreskriver benyttelse af fast installationskabel (ikke-bøjeligt) med en dimension på minimum 1,5 mm, når ledninger benyttes til fast installation.

Vi har på baggrund af klagen til Ankenævnet for Forsikring ladet vores samarbejdspartner fra [firma] gennemgå fotos af installationerne endnu engang. På fotos af installationerne ses der ikke at være tegn på overophedning, smeltning, sortsodning eller andre forhold, der kunne give en erfaringsmæssig indikation af, at installationerne allerede nu eller indenfor kort tid medfører risiko for personskade og/eller brand, som er det en K3-karakter i elefterynsrapporten giver udtryk for. Vores samarbejdspartner fra [firma] er på denne baggrund ikke enig med kundens elektriker i, at de konkrete ulovlige installationer skulle være registreret med en K3-karakter.

Ligeledes er vi blevet oplyst fra vores anden samarbejdspartner, der til daglig udarbejder eleftersynrapporter, at standardkarakteren for brug af ulovlig lampeledning/bøjelig ledning med for lille dimension er K1.

Dette følger af Sikkerhedsstyrelsens egne skabeloner for udfyldelse af tilstandsrapporten på EE web, at der under det generelle punkt i eleftersynsrapporten, kun kan gives en K1-karakter (karakteren kan ikke ændres), hvis man vælger autoteksten for benyttelse af ulovlig bøjelig ledning som fast installation.

På denne baggrund må vi ligeledes stille os undrende overfor oplysningen om, at Sikkerhedsstyrelsen telefonisk skulle have meddelt kundens elektriker, at forholdet skal registreres med en K3-karakter, selvom Sikkerhedsstyrelsen normalt kun udtaler sig om generelle forhold og ikke i konkrete sager, og på trods af, at Sikkerhedsstyrelsen i deres egen elektroniske registreringsskabelon har tildelt autoteksten omkring brug af ulovlig bøjelig led-

ning til fast installation med en K1-karakter under punktet 'Generelt' i eleftersynrapporten. Det har ikke været muligt at træffe Sikkerhedsstyrelsen for en kommentar til oplysningerne, inden fremsendelse af denne skrivelse.

Det bemærkes ligeledes, at el-installatøren, der har udført eleftersynsrapporten rent faktisk har haft adskilt en indbygningslampe i gangen, jf. eleftersynsrapportens side 13. El-installatøren har således netop adskilt én af de anmeldte installationer og foretaget den konkrete vurdering, at det ulovlige forhold skal registreres med en K1-karakter, fordi det ikke umiddelbart giver anledning til personskade og/eller brandfare. Ved denne konkrete registrering i gangen har el-installatøren ikke benyttet en forvalgt autotekst inkl. karakter, og el-installatøren har derfor selv skullet tilføje den karakter, som han har vurderet som den rigtige ved den konkrete registrering.

Vi er på baggrund af ovenstående ikke enige i, at de anmeldte installationer generelt burde være registeret med en K3 karakter, hvilket kun skal gives til ulovlige installationer, som umiddelbart eller på kort sigt kan indebære risiko for personskade eller brand.

I selve tekstbeskrivelsen om, at der er benyttet ulovlig bøjelig ledning (almindelig lampeledning) til fast installation, ligger der også implicit, at der er tale om ulovlig dimension på ledningen, da almindelig bøjelig ledning (lampeledning) normalt har en dimension på kun 0,75 mm. Når der derfor fra el-installatøren, der har udført el-installationsrapporten, anføres, at der generelt er benyttet ulovlig bøjelig ledning til fast installation, ligger der efter vores opfattelse også heri, at en del af ulovligheden består i, at kravene til ledningens dimension/tværsnit ikke er opfyldt.

På denne baggrund må vi fastholde vores opfattelse af, at de anmeldte installationer ikke er klart forkert beskrevet i tilstandsrapporten, og at vores kunde derfor på grundlag af eleftersynsrapporten har haft mulighed for at tage forholdets reelle karakter, omfang og betydning i betragtning ved købet af ejendommen.

Vores kunde lider ikke en merudfgift
Vores kunde anfører i klagen, at forholdet nævnt i el-eftersynsrapporten omkring ulovlige bøjelige ledninger benyttet som fast installation skulle være af ren kosmetisk karakter, hvorfor vores kunde ikke foretog sig yderligere.

Det fremgår dog både af karakteren K1 og af tekstbeskrivelsen under punktet generelt i eleftersynsrapporten, at der er tale om ulovlige installationer. Karaktererne K1, K2 og K3 vedrører alle ulovlige installationer, men differentierer alene, om el-installatøren, der har udarbejdet eleftersynsrapporten, vurderer, at der er risiko for personskade/brand på kort sigt, på længere sigt eller umiddelbart ikke.

Hvis forholdet havde været en praktisk mangel eller af ren kosmetisk karakter, som vores kunde oplyser at have fået opfattelsen af, skulle forholdet være registeret med KO.

Da vores kunde derfor er gjort opmærksom på, at der generelt er benyttet ulovlige bøjelige ledning som fast installation, er det vores opfattelse, at vores kunde i forbindelse med købet af ejendommen må have haft en forventning om, at installationerne skulle udbedres/lovliggøres.

Hvis vores kunde lovliggør de ulovlige bøjelige ledninger, som er benyttet som fast installation, lider vores kunde ikke et økonomisk tab/en merudgift, da lovliggørelsen af ulovlig

bøjelig ledning til fast installation, består i etablering af et (ikke-bøjeligt) installationskabel som lever op til kravene til en dimension på 1,5 mm.

Vi er på denne baggrund ligeledes af den opfattelse, at vores kunde ikke lider et økonomisk tab/en merudgift i sagen ved, at dimensionen på den ulovlige bøjelige ledning ikke lever op til kravene, uanset om tekstbeskrivelse og karakterangivelse i eleftersynsrapporten isoleret set måtte blive anset for klart forkert beskrevet i eleftersynsrapporten.

Det fremgår af fast ankenævnspraksis i forhold til oplysninger i tilstandsrapporten, at selskabet ved erstatningsopgørelsen af dækningsberettigede skader kan foretage fradrag for den udbedringsudgift, som forsikringstager måtte forvente på baggrund af oplysningerne i tilstandsrapporten vedrørende samme bygningsdel.

Det er vores opfattelse, at det samme må gøre sig gældende for så vidt angår oplysninger i eleftersynsrapporten. Da vores kunde i den konkrete sag har haft en forventning om generelt at skulle lovliggøre de ulovlige bøjelige ledninger, der er benyttet som fast installation til et ikke-bøjeligt fast installationskabel, som lever op til dimensionskravene, lider vores kunne ingen merudgift i forhold til de anmeldte ulovlige installationer.

Vi må fastholde vores afgørelse
På baggrund af ovenstående er det vores klare opfattelse, at de anmeldte ulovlige elinstallationer er tilstrækkeligt beskrevet i elftersynsrapporten, og at vores kunde derfor på grundlag af eleftersynsrapportens oplysninger samlet set har haft mulighed for at tage forholdets reelle karakter, omfang og betydning i betragtning.

Hvis nævnet isoleret set måtte anse de anmeldte ulovlige installationer for klart forkert beskrevet i tilstandsrapporten, skal vi gøre gældende, at der ved erstatningsopgørelsen skal foretages fradrag for de udgifter, som vores kunde kunne forvente ved lovliggørelse af de nævnte ulovlige bøjelige ledninger i eleftersynsrapporten. Det er dermed vores opfattelse, at erstatningen efter fradrag for oplysninger i eleftersynsrapporten ikke overstiger selvrisikoen, hvorfor forholdet subsidiært skal afvises på baggrund af bagatelgrænsen i vilkårenes pkt. 5 C.

Vi må derfor fastholde vores afslag på dækning af de anmeldte ulovlige elinstallationer.

Selvrisiko
Den tegnede ejerskifteforsikring er tegnet med en selvrisiko på 5.100 kr., som gælder pr. skade. Den samlede selvrisiko kan dog ikke overstige 51.000 kr. i hele forsikringstiden."

Selskabet har ved mail af 19/1 2017 til nævnet på nævnets sekretariats anmodning indsendt screendumps fra EE-web. Selskabet har i mailen hertil bl.a. bemærket:

"I dokumentet har el installatøren i eksempel 1 på side 1 valgt en individuel tekstbeskrivelse, hvor det fremgår, at el installatøren selv skal vælge mellem karakteren K0, K1, K2 og K3 under dropdown knappen til højre for den individuelle tekstbeskrivelse.

Under andet eksempel på side 3 har el installatøren i forbindelse med bevarelse af samme spørgsmål, som er besvaret under eksempel 1, i stedet valgt én af de forudfyldte autotekster, og her ses det, at der ikke findes en dropdown knap til højre for autotekstbeskrivelsen, hvilket illustrerer, at el installatøren ikke selv kan vælge karakter, når de forudfyldte autotekster i skabelonen benyttes.

I eksempel 3 på side 5 har el installatøren under punktet 'Generelt' valgt den forudfyldte autotekstbeskrivelse 'Der var anvendt ulovlig bøjelig ledning som fast installation', hvilket er den autotekst som også er benyttet i den verserende ankenævnssag. Her ses det igen, at der ikke er en dropdown knap til højre for tekstbeskrivelsen til at vælge en individuel karakter.

Af side 6 fremgår det derimod af oversigten i skabelonen, at autotekstbeskrivelsen 'Der var anvendt ulovlig bøjelig ledning som fast installation' automatisk tildeles standardkarakteren K1, som ikke kan ændres.

[Selskabets samarbejdspartner, der udfærdiger el-installationsrapporter] oplyser, at man under selve udfyldelsen af el installationsrapporten kun kan se standardkarakteren for de forudfyldte autotekster i selve skabelonens oversigt. Det er således først i det øjeblik, hvor skabelonen låses og gøres til en endelig el installationsrapport, at karakteren fra oversigtsbilledet i skabelonen ligeledes føres op og placeres ved siden af den forudfyldte autotekst under det enkelte punkt i rapporten.

Til orientering oplyser [samarbejdspartneren] endvidere, at Sikkerhedsstyrelsen pr. 1. februar 2017 helt vil fjerne muligheden for at lave individuelle tekstbeskrivelser (herunder valg af karakter), og at skabelonen på EE Web derfor fremadrettet kun vil indeholde forudfyldte autotekster inkl. standardkarakterer, som ikke kan ændres. Muligheden for at lave individuelle tekstbeskrivelser (herunder valg af karakter) i el installationsrapporten ser dermed ud til at udgå helt fra 1. februar 2017.

Jeg indsætter link, hvor ændringer nærmere beskrives af Sikkerhedsstyrelsen:

http://www.eleftersynsinfo.dk/nyversion

Såfremt Ankenævnet i den verserende sag udelukkende på baggrund af karakterangivelsen i el installationsrapporten anser forholdet for klart forkert beskrevet, vil det set med vores øjne fremadrettet medføre den uheldige retstilling på området, at vores kunder kan få dækket forholdet på baggrund af en klart forkert karakterangivelse i el installationsrapporten, mens vi som forsikringsselskab ingen mulighed har for at rette et regreskrav overfor den udførende el installatør for ansvarspådragende fejl i forbindelse med udførelsen af el installationsrapporten, da el installatøren jo ikke kan bebrejdes for at benytte standardkarakteren, som på forhånd er valgt af Sikkerhedsstyrelsen, og som ikke kan ændres i forbindelse med udarbejdelsen af el installationsrapporten."

Klagerens elinstallatør har i mail af 20/5 2016 til klageren anført:

"Vi har i forbindelse med udskiftning af ulovligt installerede halogen spot og installation for disse i loftet i gangen, konstateret at den faste elinstallation i noget af det øvrige hus ikke er udført korrekt. Da den faste installation er udført med ledning med et tværsnit på 0,75mm2 , jf. Stærkstrømsbekendtgørelse afsnit 6, kapitel 52, stk. 524. Må faste installationer ikke udføres med mindre tværsnit end 1,5mm2 .

Dette er en helt klar **K3**, da der på kort sigt er risiko for brandskade.

Jeg har gennemgået Elinstallationsrapporten og dette forhold er ikke beskrevet i den.

Vi har konstateret ovenstående følgende steder.

Lampeudtaget i gang
Stikkontakt i gang
Lampeudtag i entre
Afbryder i entre
Samt kan se at nogle af de ledninger som løber fra disse steder også er udført med forkert ledningstværsnit. (se billeder størstedelen af de hvide ledninger er 0,75mm2)
Så omfanget er mere end de fire steder.

Vi har ikke skilt mere ad, da det ikke giver mening, førend vi har afklaret om vi skal udbedre fejlen. Da vi så vil udbedre i samme omgang for ikke skille det hel ad to gange.
Så vedr. udbedring er det lidt svært at prissætte, da vi skal skille installationen ad, og ikke kan svare på om der er nogle skjulte samlinger hvor vi skal have en Tømrer, maler eller murer ind over. Så vil gerne om du lige kontakter din forsikring for høre deres mening.

Men et løst overslag på el-arbejdet andrager ekskl. moms kr. 15.000,00 ekskl. evt. tømrer, maler og murer."

Klagerens elinstallatør har i mail af 25/5 2016 – efter selskabets afvisning af skaden – anført:

"Jeg er enig i at du er blevet oplyst, om der er anvendt bøjelige ledninger, under generelt.
Men da den er vurderet som en K1, kan den umuligt dække over at de bøjelige ledninger også er udført i for lille tværsnit.

Den K1 som er nævnt med de bøjelige ledninger vil jeg vurdere er vedr. ledninger til spot i gangen, samt ledninger imellem stikkontakter i køkkenet, og her er det godt nok ulovligt, men der er ikke direkte fare for brand, som når de bøjelige ledninger udover ikke være installeret korrekt også er for små.

Så Du har ikke kunne vurdere dette korrekt inden I indgik en handel; ud fra elinstallationsrapporten, med henvisning til elinstallationsrapporten side 7 og 8 forklaring af karakterer."

Af forsikringsbetingelserne (DF20158-4) fremgår bl.a.:

"**15. Hvilke skader dækker forsikringen?**
Forsikringen dækker:

A Udbedring af manglende eller nedsat funktion af elinstallationer i og på de forsikrede bygninger samt lovliggørelse af ulovlige forhold ved sådanne installationer, hvis det ulovlige forhold var til stede både på opførelses-/udførelsestidspunktet og på anmeldelsestidspunktet.

…

16. Hvilke skader dækker forsikringen ikke?
Forsikringen dækker ikke:

A Forhold, der er nævnt i tilstandsrapporten eller elinstallationsrapporten, medmindre forholdet er klart forkert beskrevet.

Et forhold anses for klart forkert beskrevet, hvis beskrivelsen er misvisende eller klart ufyldestgørende, så du ikke på grundlag af den pågældende rapport har haft mulighed for at tage forholdets reelle karakter, omfang eller betydning i betragtning."

8. 89905

Nævnet udtaler:

Klageren har anmeldt, at der ulovligt er anvendt bøjelige, underdimensionerede ledninger til faste elinstallationer i ejendommen. Selskabet ses at være enigt i, at forholdet er ulovligt, men har under henvisning til, at forholdet er anført i elinstallationsrapporten afvist at yde dækning. Klageren har til støtte for sit krav om forsikringsdækning anført, at forholdet er klart forkert beskrevet i elinstallationsrapporten, idet det ifølge hans elektriker skulle have været anmærket med karakteren K3.

Det fremgår af elinstallationsrapporten, at den autoriserede elinstallatør ved sin gennemgang af bygningen fandt, at der var anvendt blød ledning til faste installationer flere steder. Forholdene har i rapporten fået karakteren K1 (Ulovligt forhold, som ikke umiddelbart er farligt, og som ikke påvirker funktionsdygtigheden).

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke er fremkommet med oplysninger, der godtgør, at de anmeldte forhold ved elinstallationerne går ud over, hvad han måtte forvente på baggrund af oplysningerne i elinstallationsrapporten. Under henvisning til det af selskabet oplyste om autoudfyldelsen af karakterer ved udfærdigelse af elinstallationsrapporter, det oplyste om, at en almindelig blød/bøjelig ledning normalt har et tværsnit på 0,75 mm2 og den nuværende tilstand af de anvendte ledninger, finder nævnet, at klageren ikke har godtgjort, at forholdet er klart forkert beskrevet i rapporten. Nævnet finder herefter, at forholdet er undtaget forsikringsdækning, jævnfør forsikringsbetingelsernes punkt 16 A.

9. 89905

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels